

(דף ר"ג ע"א) לֹא־בָבֶל יִזְמָא. וּבְאֵלֶיךָ תִּלְוֶינָה אַחֲרָיִךְ סְגִיאוֹן. אֲבָל כַּד מְטִי בַר נָשׁ לְאַתְרֵיךָ אֵלֶיךָ, אֲצַטְרִיךָ לֵיהּ לְכוּנָא לְבִיהּ וְרַעוּתֵיהּ, לְאַשְׁלָמָא הָהוּא פְּקוּדָא דְקַיִמָא בְּהֵיאַ מְלָה. וּכְדִין אֲכַרְיִזוּ עֲלֵיהּ וְאָמְרִי, (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדֵי אֲתָהּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֲתַפְּאֵה. אַתָּה רַבִּי אָבָא וּנְשָׁקִיהּ.

פְּתַח רַבִּי יִצְחָק אֲבַתְרִיהּ וְאָמַר, (שמות לה) וַיְקַהֵל מֹשֶׁה אֶת כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. אָמַאי כְּנִישׁ לֹוֹן. בְּגִין לְמַמְסַר לֹוֹן שַׁבַּת פְּמַלְקֵדְמִין, דְּהָא בְּקַדְמִיתָא עַד לָא עָבְדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יַת עֲגֻלָּא, מְסַר לֹוֹן אֶת הַשַּׁבַּת. וְדָא אִיהוּ דְלָא נְטְרוּ אֵינּוֹן עֲרַב רַב. פִּינּוֹן דְשִׁמְעוּ בְּיַד וּבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אָמְרוּ וְאָנּוּן מְלָה דָּא אֲתַמְנַע מִינּוֹן, מִיַּד (שמות לב) וַיְקַהֵל הָעָם עַל אֶהְרֹן וְגו', וְאֲתַמְשְׁכוּ סְגִיאוֹן אֲבַתְרִיהּ. לְבַתֵּר דְּמִיתוּ אֵינּוֹן דְּמִיתוּ, כְּנִישׁ מֹשֶׁה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּלַחֲדוּדֵיהּ, וַיְהִיב לֹוֹן שַׁבַּת פְּמַלְקֵדְמִין, דְּהָא הוּא דְכַתִּיב שִׁשְׁתַּיִם יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וְגו'.

לֹא תִבְעֲרוּ אִישׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם, הֲכֵא אִית רְזָא דְרִזִין, לְאֵינּוֹן דִּידְעֵי חֲכַמְתָּא עֲלָא, רְזָא דְשַׁבַּת הָא אוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא. אֲבָל רְזָא דָּא, אֲתַמְסַר לְחַפְיָי עֲלִינּוֹן, דְּהָא שַׁבַּת רְזָא עֲלָא הוּא.

תָּא חֲזִי (ס"א בְּיִזְמָא שְׁתִּיתָא בְּשַׁעְתָּא דְמַט) בְּשַׁעְתָּא דִּיִּזְמָא שְׁתִּיתָא מְטָא זְמָנָא דְעֲרַב, כְּדִין, כְּכַבָּא חַד מְסַטְרָא דְצַפּוֹן נְהִיר, וְעַמִּיהּ שְׁבַעִין כְּכַבִּין אַחֲרָיִךְ, וְהָהוּא כְּכַבָּא בְּטַשׁ בְּאֵינּוֹן כְּכַבִּין אַחֲרָיִךְ, וְאֲתַפְּלִילוּ כְּלָהוּ בְּהָהוּא כְּכַבָּא, וְאֲתַעְבִּיד חַד פְּלָלָא דְשַׁבַּעִין. וְהָהוּא כְּכַבָּא אֲתַפְּשִׁט, וְאֲתַעְבִּיד כְּמִדּוּרָא חַדָּא, לְהִיטָא בְּכָל סְטָרִין. כְּדִין אֲתַפְּשִׁט הָהוּא מְדוּרָא סְטָרֵינֵיהּ דְאַלְפֵי טוּרִין, וְקַיִמָא בְּחַד חוּטָא דְסַחְרָא.

וְהָא מְדוּרָא דְאַשָּׁא, מְשִׁיף לְגַבִּיהּ גְּוֹנִין אַחֲרָיִךְ דְלָגוּ מַנִּיהּ. גְּוֹן קְדַמְתָּא יְרוּקָא. פִּינּוֹן דְקַיִמָא הָאֵי גְּוֹנָא, סְלָקָא הָהוּא מְדוּרָא דְאַשָּׁא, וְדָלִיג לְעִילָא עַל הָהוּא גְּוֹן יְרוּקָא, וְעָאֵל לָגוּ מַנִּיהּ, וְשִׁדִּי לְהָהוּא גְּוֹן יְרוּקָא לְבַר, וְקַיִמָא יְרוּקָא לְבַר, וְהָהוּא מְדוּרָא דְאַשָּׁא דְכְּכַבָּא כְּלִילָא לָגוּ.

לְבַתֵּר, אֲמַשִּׁיף אֲבַתְרִיהּ גְּוֹן אַחֲרָא תְּנִינָא חַוּוּרָא, וְהָהוּא חַוּוּרָא עָאֵל לָגוּ, פִּינּוֹן דְקַיִמָא הָאֵי גְּוֹן, סְלָקָא הָהוּא מְדוּרָא דְאַשָּׁא דְהָהוּא כְּכַבָּא, וְשִׁדִּי לְהָהוּא חַוּוּרָא לְבַר, וְעָאֵל אִיהוּ לָגוּ. וְכֵן כָּל אֵינּוֹן גְּוֹנִין, עַד דְשִׁדִּי לֹוֹן לְבַר, וְעִיל אִיהוּ לָגוּ, וְקָרִיב לְגַבִּי הָהוּא נְקוּדָה טְמִירָא, לְמִיטַל נְהוּרָא.

פְּתַח וְאָמַר, (יחזקאל א) וְאָרָא וְהִנֵּה רוּחַ סַעְרָה בָּאָה מִן הַצָּפוֹן וְגו'. יַחְזַקְאֵל חֲמָא לְהָא חִיּוֹן, בְּתַקּוּנָא דְלָא קַיִמָא, בַּר בְּשַׁעְתָּא דְשִׁלִּיט הָהוּא כְּכַבָּא פְּדַקְאֲמָרֹן, אֲבָל הָאֵי קָרָא אוּקְמוּהּ. וְהִנֵּה רוּחַ סַעְרָה, אוּקְמוּהּ, דְהָהוּא אֲתִי לְמַכְבֵּשׁ כָּל עֲלָמָא, לְקַמִּיהּ דְנְבוּכַדְנֶצַּר חִינָבָא. אֲבָל רוּחַ סַעְרָה דָּא, אִיהוּ הָהוּא כְּכַבָּא דְקַאֲמָרֹן, דְבִלַע שְׁבַעִין כְּכַבִּין אַחֲרָיִךְ, וְדָא אִיהוּ רוּחַ סַעְרָה דְחֲמָא אֲלֵיהּ, (מלכים א יט) מְפָרַק הָרִים וּמְשַׁבֵּר סְלָעִים, וְדָא דְקַיִמָא תְּדִיר קְדָם כְּלָא, לְמִיטַר הָהוּא דְלָגוּ, בְּקַלִּיפָה לְמוֹחָא.

וְאָמַאי אֲקַרִי סַעְרָה. דְסַעִיר כְּלָא, עִילָא וְתַתָּא. בָּאָה מִן הַצָּפוֹן, דְהָא מִן הָהוּא סְטָרָא קָא אֲתָא, וְסִימְנָהּ, (ירמיה א) מִצָּפוֹן תִּפְתַּח הָרַעָה, דְהָא כְּמָה סְטָרִין אַחֲרָיִךְ אֲתַאֲחַדֵּן בְּהָהוּא רוּחַ סַעְרָה, וּבְגִין כְּדֵי נְפַקָא מִן הַצָּפוֹן.

עָנָו, בְּגִין דְּאִיהִי סוּסְפִיתָא דְדַהֲבָא. וּמִסְטָרָא דְעָפוֹן אֲתֵאֲחֵדָא דָּא. וְהֵאֵי אִיהִי נְקוּדָה אֲמַצְעִיתָא,
דְּקִימָא בְּחוּרְבָא. וּבְגִין דִּידַע לְמַפְתִּי, שְׁלִיט בְּגוֹ נְקוּדָה דִּישׁוּבָא, וְכָל מְלִין דִּישׁוּבָא. פֶּר אֲרַעָא
דִּישְׂרָאֵל, פֶּד שְׂרָאן יִשְׂרָאֵל פְּגוּהָ, אִיהוּ (ד"א לא) שְׁלֵטָא עַלֵּיהוּ, וּלְבַתֵּר דִּחְבוּ יִשְׂרָאֵל (ד"א לא)
שְׁלֵטָא עַל אֲרַעָא קְדִישָׁא, בְּגִין דְּכְתִיב, (איכה ב) הַשִּׁיב אַחֲוֹר יָמִינוּ מִפְּנֵי אֹיֵב.

עָנָו גְּדוּל דָּא, אִיהוּ עָנָא דְחֲשׁוּכָא, דְּאֲחֻשִׁידָּה פֶּל עֲלָמָא. תָּא חֲזִי, מַה בֵּין עָנָא לְעָנָא. הַהוּא
עָנָא (דף ר"ג ע"ב) דְּכְתִיב (במדבר י) וְעָנָו יִי' עֲלֵיהֶם יוֹמָם. (במדבר יד) וְעָנָה עוֹמֵד עֲלֵיהֶם. הֵאֵי אִיהוּ
עָנָא דְנְהִיר וְזָהִיר, וְכָל נְהוּרִין אֲתַחֲזוּן גּוֹ הַהוּא עָנָא. אֲבָל עָנָא דָּא, עָנָא חֲשׁוּךְ, דִּלָּא נְהִיר
פְּלָל, אֲבָל מְנַע פֶּל נְהוּרִין, דִּלָּא יְכַלִּין לְאֲתַחֲזָא קַמִּיהָ.

גְּדוּל, אֲמַאי אֲקָרִי גְּדוּל, וְהָא זְעִיר אִיהוּ. אֲלָא גְּדוּל אִיהוּ, פִּינּוֹן דְּשְׁלִיט. דְּבַר אַחַר גְּדוּל, הַהוּא
חֲשׁוּכָא גְּדוּל, פִּינּוֹן דְּכִסִּי כָּל נְהוּרִין וְלָא אֲתַחֲזוּן קַמִּיהָ, וְאִיהוּ גְּדוּל (נ"א שְׁלִיט) עַל פֶּל עוֹבְדִין
דְּעֲלָמָא.

וְאִשׁ מְתַלְקַחַת, דְּהָא אִשָּׁא דְדִינָא קְשִׁיָּא, לָא אֲעִדִי מְנִיָּה לְעֲלָמִין. וְנִגְה לֹו סְבִיב, אִף עַל גַּב
דְּכָל הָאֵי קִימָא בֵּיה, נִגְה לֹו סְבִיב. מַדְכָּא אֲוִלִּיפְנָא, דְּאִף עַל גַּב דִּילִית סְטָרָא דָּא, אֲלָא סְטָרָא
דְּמִסְאָבוּ, נִגְה לֹו סְבִיב, וְלָא אֲעִטְרִידָּה לִיָּה לְבַר נָשׁ, לְדַחֲיָא לִיָּה לְבַר. מָאי טַעמָא. בְּגִין דְּנִגְה לֹו
סְבִיב, סְטָרָא דְקְדוּשָׁה דְמַהִּמְנוּתָא אִית לִיָּה, וְלָא אֲעִטְרִידָּה לְאֲנַהֲגָא בֵּיה קְלָנָא. וְעַל דָּא אֲעִטְרִידָּה
לְמִיָּהֵב לִיָּה חוּלְקָא, בְּסְטָרָא דְקְדוּשָׁא דְמַהִּמְנוּתָא.

רַב הַמְּנוּנָא סָבָא, חָכִי אָמַר, וְכִי נִגְה לֹו סְבִיב, וְאֲעִטְרִידָּה לְאֲנַהֲגָא בֵּיה קְלָנָא, הָאֵי נִגְה לֹו, לְגוֹ
אִיהוּ, וְלָא קִימָא לְבַר. וּבְגִין דְּקִימָא הַהוּא נִגְה לֹו מְגוֹ, פְּתִיב וּמַתּוּכָה פְּעִין חֲחֻשְׁמֵל מַתּוּךְ הָאִשׁ.
מַתּוּכָה דְמֵאֵן. מַתּוּכָה דְהַהוּא נִגְה. פְּעִין חֲחֻשְׁמֵל: חֲשׁ, מֵל, הָא אֲוִקְמוּהָ, חִיוּן דְּאִשָּׁא מְמַלְלָא.

אֲבָל מְבוּצִינָא קְדִישָׁא שְׁמַעְנָא עֲלָה רְזָא דְרִזוּן. פֶּד עֲרָלָה שְׂרִי עַל קִימָא קְדִישָׁא לְסֵאבָא
מְקַדְשָׁא, כְּדִין הַהוּא מְקַדְשָׁא, אֲתַעֲכַב מְלַגְלָאָה רְזָא דְאֵת קִימָא, מְגוֹ עֲרָלָה. וְכַד הָאֵי נִגְה עֲאֵל
לְגוֹ, וְאֲפִרִישׁ בֵּין עֲרָלָה, וּבֵין מְקַדְשָׁא, כְּדִין אֲקָרִי חֲשְׁמֵל חֲשׁ וְאֲתַגְלִיא. מֵל, מַהוּ מֵל. כְּמַה דְּאֵת
אָמַר (יהושע ה) מֵל יְהוֹשֻׁעַ. רְזָא דְאֵת קִימָא, אֲתַעֲכַב מְלַאֲתַגְלָאָה מְגוֹ עֲרָלָה.

וְאִית רְזָא אַחְרָא, דְּהָא נְהוּרָא דִּילִיָּה, אֲתַחֲזִי וְלָא אֲתַחֲזִי, וְכַד אֲתַגְלִיא חֲשְׁמֵל אֲתַעֲבַר נְהוּרִיָּה.
אֲבָל רְזָא קְדָמָאָה, אִיהוּ בְּרִזָּא דְקָרָא כְּדָקָא יְאוּת, וְכָלָא שְׁפִיר אִיהוּ, וְיְאוּת הוּא.

כְּהֵאֵי נִגְה, מְפִתִי לְאֲתַתָּא, לְנִטְלָא נְהוּרָא. וְעַל דָּא פְּתִיב, (משלי ה) וְחֶלֶק מִשְׁמֵן חֲפָה, שְׂוִי הַהוּא
נְהוּרָא לְקַבְלִיָּה דְבְרִית. וּבְגִינִי כְּךָ מְפִתִי לִיָּה, וְנִטְלָא נְהוּרִיָּה. וְדָא אִיהוּ פְּתוּיָא דְמְפִתִי לְאֲתַתָּא,
דְּכְתִיב, (משלי ה) נִפְתַּת תַּטְפֹּנָה שְׁפִתִי זָרָה וְגו'.

תָּא חֲזִי, בִּיזְמָא שְׁתִּיתָאָה כַּד מְטָא זְמָנָא דְעָרְב, דִּלִּיג לְגוֹ הַהוּא (נ"א מְדוּרָא) נְהוּרָא דְאִשָּׁא, וְסִלְקָא
לְעִילָא לְאֲעֵלָא גּוֹ גּוֹוִינּוֹן. כְּדִין מְתַקְנִין יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, וּמְסִדְרִין סְעוּדָתִין, וּמְתַקְנִין פְּתוּרִין, פֶּל

חד וחד פְּתוּרִיה. בְּדִין חד שְׁלֵהוּבָא נְפִיק וּבְטִיש בְּהוּא מְדוּרָא, בִּינן דְּבְטִיש בֵּיה, מְתַגְלָגְלִין הוּא שְׁלֵהוּבָא, וְהוּא מְדוּרָא וְעָא לִין בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא, וְאַתְּמָרִין וַיְתַבַּת תַּמָּן.

וְהוּא שְׁלֵהוּבָא אִיהוּ מְסַטְרָא דִּימִינָא, וּבְגִין דְּהוּא מְסַטְרָא דִּימִינָא, אַעְבָּר לְהוּא מְדוּרָא, וְאַעִיל לִיה לְנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא, וַיְתִיב תַּמָּן עַד דְּנִפִּיק שְׁבַתָּא. בִּינן דְּנִפִּיק שְׁבַתָּא, אַעְטְרִין לְהוּ לְעַמָּא דִּישְׂרָאֵל לְבָרְכָא עַל אִשָּׁא, וְנִפְקָא הוּא שְׁלֵהוּבָא, בְּבָרְכָתָא דְלַתָּא, וְשְׁלִיט עַל הוּא מְדוּרָא כָּל הוּא לִילָא, וְאַתְּכַפֵּיא הוּא מְדוּרָא.

תָּא חֲזִי, בִּינן דְּעָאֵל שְׁבַתָּא, וְאַתְּמָר הוּא מְדוּרָא, כָּל אִשָּׁין דְּאִשָּׁא קְשִׁיא אַתְּמָרִין וְאַתְּכַפֵּיין, וְאַפִּילוּ אִשָּׁא דְגִיְהֶנָם, וְחִיבִין דְּגִיְהֶנָם, אִית לֹון נְיִיחָא. וְכֵלָא תַתָּא וְעִילָא אִית לְהוּ נְיִיחָא. כַּד נִפִּיק שְׁבַתָּא, וּמְבָרְכִין יִשְׂרָאֵל עַל נוּרָא, בְּדִין נִפְקִין כָּל אִשָּׁין דְּמַתְמָרִין, כָּל חד וחד לְאַתְרִיה. וּבְגִין דְּלָא לְאַתְעָרָא אִשָּׁא אַחְרָא, פְּתִיב (שמות לה) לֹא תִבְעֶרוּ אִשׁ בְּכָל מוֹשְׁבֹותֵיכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁבִת, וְהָא אוֹקְמוּהָ, אִשָּׁא דְּמַדְבְּחָא אִמָּאי.

אַלָּא כַּד עָאֵל שְׁבַתָּא, פְּרוּזָא קְרִי בְּכוּלְהוּ רְקִיעִין, אַתְּתַקְנוּ רְתִיבִין, אַתְּתַקְנוּ מִשְׁרַיִין, לְקַדְמוֹת מְאָרִיכוֹן. בְּדִין נְפִיק חד רוּחָא מְסַטְרָא דְדָרוּם, וְהוּא רוּחָא אַתְּפָרֵשׁ